

שופרסל שותפים להרס יערות האמזונס

רשת הקמעונאות שופרסל שותפה להרס האמזונס – הריאות הירוקות של העולם

לפני חודשים ספורים חשפנו את הקשר בין שופרסל להרס יערות הצ'אקו שבארגנטינה באמצעות החברה לגידול בקר קרסוד, השייכות לאדוארדו אלשטיין. היום אנו חושפים כי שופרסל קונה בשר שמקורו מחורבות יער האמזונס דרך חברת הייצוא מינרבה והיבואן נחמיה לחוביץ. במסמך זה אנחנו מתחקים אחר שרשרת האספקה של בשר הבקר שנמצא במקררים של רשת הקמעונאות הגדולה בישראל, ועל שולחן האוכל של אזרחי המדינה.

מחקר: סם דניאל, מנהל מחקר בינלאומי על האמזונס, גרינפיס ברזיל | כתיבה: ד"ר יונתן אייקנבאום, מנהל מחקר ואסטרטגיה, גרינפיס ישראל | עריכה: רונית סלע | © גרינפיס ישראל, 2019

כשהאמזונס בסכנה, כולנו בסכנה

אגן האמזונס מכסה שטח של קרוב ל-6.5 מיליון קמ"ר המשתרע על פני תשע מדינות בדרום אמריקה. שטחו הכולל עצום ומהווה 5% מפני כדור הארץ. האמזונס הוא בית למערכת הנהרות הגדולה ביותר בעולם, והוא מכיל כ-20% מנפח המים המתוקים שלו. כ-63% מאגן האמזונס (4.1 מיליון קמ"ר) מצויים בתוך גבולות ברזיל. מאז שנת 2000 יער האמזונס איבד 10% משטחו.¹

יערות הגשם של אגן האמזונס מהווים את חלקת היער הלא נגועה (עדיין) הגדולה ביותר של עולמנו. היא גם ביתם של יותר מ-24 מיליון בני אדם בברזיל לבדה, כולל מאות אלפי ילידים המשתייכים לכ-180 קבוצות אוכלוסייה שונות. היער חיוני להשרדותם, הוא מספק להם מזון, מקלט ותרופות, וכמו כן ממלא תפקיד חשוב בחיים הרוחניים של אנשים רבים.

אגן האמזונס הוא אחד מהמקומות העשירים ביותר

על פני כדור הארץ בכל הנוגע לעולם הצומח ולבעלי החיים. הוא מקיים בקרבו קרוב לשליש מהמגוון הביולוגי העולמי.² רשימה זו כוללת את היגואר, את דולפין הנהר הוורוד ומינים אחדים של עצלן.

בנוסף לעושרו הביולוגי הלא ייאמן, אגן האמזונס ממלא תפקיד מהותי בוויסות אקלים כדור הארץ. עצי יער האמזונס סופחים כמויות עצומות של פחמן דו-חמצני מהאוויר, ובכך מסייעים לקזז פליטות של גזי חממה הנגרמים כתוצאה מפעילות האדם. אגן האמזונס מהווה מחסן פחמן גדול-ממדים (Carbon sink), בהכילו 100 מיליארד טונות של פחמן – יותר מפי 10 מכמות הפליטה השנתית העולמית שמקורה בדלקים מאובנים (נפט על סוגיו).

ממשלת ברזיל בראשות ז'איר בולסונרו הפנתה את הגב למאמצים להגן על האמזונס ולעצור את הרס יער הגשם. במקום זאת היא פועלת לצמצם את כמות השטחים המוגנים באמזונס ואף הצהירה במספר הזדמנויות שתגביל את שטחיהם של שבטים ילידים. סכסוכי הקרקעות באזור גורמים למתיחות רבה, כאשר חוואים מרחיבים את פעילותם – על פי רוב גידול פרות – על חשבון אדמת השבטים הילידים.³

הפגיעה ביער האמזונס הבריזלאי הייתה במגמת ירידה משמעותית בשנות ה-2000, והמאמצים לשמור על היער הגיעו לנקודת שיא בשנת 2012. אולם מאז אותה שנה ועד היום הרס היערות צובר תאוצה, עם עלייה בשיעור של 30% בין החודשים אוגוסט 2018 ליולי 2019. כשמערכת החוקים להגנת היערות נרמסת והשחיתות מתרחבת התוצאות עגומות במיוחד: היקפו של השטח שנהרס בפרק זמן של שנה אחת היה 9,762 קמ"ר, דהיינו מחצית מגודלה של מדינת ישראל.

¹ <https://www.globalforestwatch.org>

² <https://www.iucn.org/news/secretariat/201908/iucn-international-union-conservation-nature-calls-brazilian-and-other-governments-and-citizens-help-halt-fires-amazonia>

³ <https://www.nytimes.com/2019/12/05/world/americas/amazon-fires-bolsonaro-photos.html>

אובדן כיסוי היער בברזיל בין השנים 2001 עד 2018 מוערך ב-538,000 קמ"ר, והוא הביא לשחרור של 18.3 מיליארד טון גזי חממה. בשנה האחרונה חלה הידרדרות נוספת במצב יער העד הגדול בעולם: יותר מ-100,000 מוקדי שריפות התפרצו באמזונס - גידול של 84% לעומת השנים הקודמות.⁴

הסיבה העיקרית לביורא היערות באמזונס בפרט ובדרום אמריקה בכלל היא תעשיית משק החי וגידול המזון הנדרש לה. החקלאות התעשייתית אחראית לכשני שלישים מהרס היערות בדרום אמריקה, כשגידול בקר הוא הגורם המרכזי לכך, ומהווה 80% מהסיבה להרס.⁵

לפי דוחות של הפאנל הבינלאומי לשינוי האקלים (IPCC), הרס האמזונס צפוי להחריף את משבר האקלים. עצירה מוחלטת של הרס היערות ובראש ובראשונה האמזונס היא צעד קריטי כדי להינצל מהקצנה אקלימית. ישראל בפרט והמזרח התיכון בכלל נחשבים לאזורים פגיעים במיוחד להשפעות שינויי האקלים, ולכן גם אם האמזונס הוא בקצה השני של העולם השמירה עליו היא אינטרס ישראלי מובהק.

⁴ <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-49415973>

⁵ <https://globalforestatlas.yale.edu/amazon/land-use/cattle-ranching#:~:targetText=Cattle%20ranching%20is%20the%20largest,quarter%20of%20the%20global%20market>

שופרסל והרס יערות האמזונס

את המסע שלנו נתחיל באחד ממאות סניפי שופרסל. בתוך מקרר הבשר, המכיל מגוון בשרים מיובאים, נמצא את בשר האנגוס מארגנטינה, שאת הקשר שלו להרס יער הצ'אקו חשפנו באוגוסט.⁶ במקרר נמצא גם בשר בקר שמגיע מברזיל מחברה בשם מינרבה (Minerva) באמצעות היבואן נחמיה לחוביץ.

המידע שמופיע על האריזה מלמד שהבקר הגיע דרך מינרבה מבית מטבחים בעיירה בשם חוזה בוניבסיו (Jose Bonifacio) שבמדינת סאו פאולו.⁷ באמצעות נתונים שמספק ארגון טרסה (<https://trase.earth/>), המתמקצע בשיחזור שרשראות אספקה,⁸ ניתן לראות כי אל בית המטבחים של חוזה בונפסיו מגיעות פרות ממחוזות מגוונים מברזיל, כולל מהאמזונס.⁹

⁶ <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001301486>

https://storage.googleapis.com/planet4-israel-stateless/2019/09/a4a28cbd-a4a28cbd-greenpeace_chaco.pdf

⁷ Picture of Minerva Beef at at Shufersal, Pierre Koenig, Jerusalem on 17th November 2019

⁸ <https://trase.earth/about>

⁹ Trase beef data download, <https://trase.earth/>

חברת מינרבה

חברת מינרבה היא יצואן הבקר והפרות (משלוחים חיים) השני בגודלו בברזיל לשנת 2017. ניתוח שרשראות

האספקה של בקר בברזיל מעלה כי שלושת בתי המטבחים הגדולים - ג'יי-בי-אס (JBS), מינרבה (Minerva) ומרפריג (Marfrig) - אחראים יחדיו לכשני שלישי מהייצוא, וקשורים להרס של עד 1,400 קמ"ר של יער בין השנים 2015 ל-2017.¹⁰

הטבלה הבאה מסכמת את הנתונים העיקריים לגבי היקף הפעילות של מינרבה כייצואנית מברזיל בין השנים 2015-2017:¹¹

שנה	ייצוא ע"י מינרבה (טון)	דירוג מינרבה לפי היקף פעילות הייצוא מברזיל	נתח מסך הייצוא הברזילאי
2015	305,456	3	14.10%
2016	290,331	2	14.40%
2017	300,402	2	15.10%

בשנת 2017 חברת מינרבה לבדה ייצאה 15.1% מהבקר הברזילאי, והיא קשורה לכריתת שטח בגודל של 102 קמ"ר בשנה זו בלבד. מדובר בשטח המשתרע על יותר מ-14,500 מגרשי כדורגל.

חברת מינרבה שוחטת פרות שגדלות בחלקים שונים של ברזיל ובין השאר באמזונס. בטבלה הבאה ניתן לראות עבור השנים 2015-2017 את כמויות בשר הבקר שמינרבה שיוקה שמקורן משלושת המדינות המרכזיות של האמזונס שבהן מגדלים בקר - פארה, רונדוניה ומאטו גרוסו. (נציין כי חלקים של מאטו גרוסו נמצאים מחוץ לאמזונס).¹²

¹⁰ Trase. (undated) Mapping the deforestation risk of Brazilian beef exports, Infobrief 8, accessed on November 6, 2019

<http://resources.trase.earth/documents/infobriefs/TraseInfobrief8En.pdf>

¹¹ <https://trase.earth/flows?selectedYears%5B%5D=2015&selectedYears%5B%5D=2015&selectedContextId=6&toolLayout=1>

¹² נתונים לשנת 2017

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&expandedNodesIds%5B%5D=13714&selectedYears%5B%5D=2017&selectedYears%5B%5D=2017&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4&selectedColumnsIds=0_2

נתונים לשנת 2016

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&expandedNodesIds%5B%5D=13714&selectedYears%5B%5D=2016&selectedYears%5B%5D=2016&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4&selectedColumnsIds=0_2

שנה	מדינת פארה	מדינת מאטו גרוסו	מדינת רונדוניה	סה"כ הבשר ששיווקה מינרבה (טון)	נתח הבשר שמגיע מהאמזונס מסך הבשר ששיווקה מינרבה
2015	36,811	5,700	280	42,791	14%
2016	19,290	6,844	365	26,499	9%
2017	712	64,014	15,957	80,683	27%

בשנת 2009 מאבק של גרינפיס בינ"ל נגד כריתת יערות הביא לכך שחברות אלה התחייבו שלא לגדל בקר על חשבון יערות האמזונס. למרבה הצער, עשור לאחר מכן הן לא עמדו בהתחייבות שלהן.¹³ הנתונים שאנחנו חושפים מראים זאת בעקביות ולאורך שנים. בשנתיים האחרונות הגורם העיקרי המשפיע על מצב האמזונס הוא מדינות הנשיא בולסונרו שרק מעודד את המשך כריתת היערות וכאמור אחראי לעלייה של 30% בהיקף הכריתה.¹⁴

© Ricardo Funari / Linear / Greenpeace

נתונים לשנת 2015

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&expandedNodesIds%5B%5D=13714&selectedYears%5B%5D=2015&selectedYears%5B%5D=2015&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&selectedColumnsIds=0_2&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4

¹³ <https://www.nytimes.com/2009/10/07/world/americas/07deforest.html?auth=login-smartlock>

<https://www.theguardian.com/environment/2019/dec/10/world-bank-urged-to-rethink-investment-in-one-of-brazils-big-beef-companies>

<https://www.greenpeace.org/usa/wp-content/uploads/legacy/Global/usa/report/2010/1/minimum-criteria-for-i.pdf>

¹⁴ <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/aug/23/amazon-rainforest-fires-deforestation-jair-bolsonaro>

הבנק העולמי משקיע במינרבה מזה שנים. אולם, לאחרונה הוא התבקש על ידי האו"ם להפסיק את השקעתו בחברת הבקר בשל חשש כבד מכך שחלק מאספקת הבקר של מינרבה מקורו מאזורים שנכרתו באמזונס.¹⁵ חשוב להבין כי מינרבה יכולה לדרוש מהספקים הישירים שלה להתחייב למדיניות של אפס כריתת יערות, אולם בכל הנוגע לספקים לא ישירים אין היא מפקחת עליהם.

ספק לא ישיר הוא למעשה חווה לא מורשית שמגדלים עליה בקר שמעבירים לחווה אחרת, מורשית. מינרבה קונה פרות מהחווה המורשית, שמחוייבת לאפס כריתת יערות אך רוכשת בעצמה פרות מחוות אחרות שמגדלות בעלי חיים על חורבות יער האמזונס. כך נוצרת מערכת מסועפת בה כורתי יערות יכולים להמשיך ולפעול ללא פיקוח וללא שקיפות. נציין כי מערכת Trase עוקבת אחר תנועות בקר מעיירה לעיירה אך לא ברמה של חווה בודדת.

בתשובה לארגון Global Witness¹⁶ ציינה חברת מינרבה כי יש לה יותר מ-7,000 ספקים באמזונס וכי אין לה כל דרך לפקח על ספקים לא ישירים. הטענה "אי אפשר לפקח על ספקים לא ישירים" לא מתקבלת על הדעת, שהרי חווה שמקבלת פרות מחוות אחרות יכולה וצריכה לדרוש לדעת מהיכן הן הגיעו.

¹⁵ <https://www.theguardian.com/environment/2019/dec/10/world-bank-urged-to-rethink-investment-in-one-of-brazils-big-beef-companies>

¹⁶ https://www.globalwitness.org/documents/19803/Statement_from_Minerva.pdf

Monitoring indirect suppliers is, as correctly pointed out, not done today and very challenging. The Amazon report mentions an initiative to request information from the suppliers, which is, from Minerva's point of view, ineffective and as mentioned in the report unfortunately impossible to audit.

ייצוא בשר מברזיל לישראל

הטבלה הבאה מאפשרת לנו להתחקות באופן מדויק יותר אחר כמות הבשר שהגיעה לישראל ממדינות האמזונס באותן השנים:¹⁷

שנה	סך יבוא הבשר לישראל (טון)	יבוא מפארה	יבוא ממאטו גרוסו	יבוא מרונדוניה	סה"כ הבשר שהגיע מהאמזונס	אחוז הבשר שהגיע מהאמזונס מסך יבוא הבשר לישראל
2015	7,231	27	212	3	242	3%
2016	5,809	26	205	3	234	4%
2017	4,815	19	194	41	254	5%

צילם מסך ממערכת טרסה, בה רואים את שרשרת האספקה ממדינות שונות באמזונס עד לישראל דרך מינרבה

לשנת 2015¹⁷

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&selectedNodesIds%5B%5D=113&expandedNodesIds%5B%5D=13714&selectedYears%5B%5D=2015&selectedYears%5B%5D=2015&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&selectedColumnsIds=0_2&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4

לשנת 2016

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&selectedNodesIds%5B%5D=113&expandedNodesIds%5B%5D=13714&selectedYears%5B%5D=2016&selectedYears%5B%5D=2016&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&selectedColumnsIds=0_2&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4

לשנת 2017

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&selectedNodesIds%5B%5D=113&expandedNodesIds%5B%5D=13714&selectedYears%5B%5D=2017&selectedYears%5B%5D=2017&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&selectedColumnsIds=0_2&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4

ניתן להתחקות אחר הייבואנים העיקרים של הבשר שהגיע לישראל, בראשם נחמיה לחוביץ, בטבלה הבאה:¹⁸

שנה	כמות הבשר שייצאה מינרבה לישראל (טון)	כמות הבשר שייבא נחמיה לחוביץ	נתח נחמיה לחוביץ בייבוא ממינרבה לישראל
2015	7,231	6686	92%
2016	5,809	5651	97%
2017	4,815	4014	83%

¹⁸ לשנת 2015

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&selectedNodesIds%5B%5D=113&expandedNodesIds%5B%5D=13714&expandedNodesIds%5B%5D=113&selectedYears%5B%5D=2015&selectedYears%5B%5D=2015&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&selectedColumnsIds=0_2&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4

לשנת 2016

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&selectedNodesIds%5B%5D=113&expandedNodesIds%5B%5D=13714&expandedNodesIds%5B%5D=113&selectedYears%5B%5D=2016&selectedYears%5B%5D=2016&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&selectedColumnsIds=0_2&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4

לשנת 2017

https://trase.earth/flows?selectedNodesIds%5B%5D=13714&selectedNodesIds%5B%5D=113&expandedNodesIds%5B%5D=13714&expandedNodesIds%5B%5D=113&selectedYears%5B%5D=2017&selectedYears%5B%5D=2017&selectedContextId=6&toolLayout=2&selectedMapContextualLayers=31&selectedColumnsIds=0_2&mapView=-12.42%2C-53.18%2C4

המקרה של מדינת פארה

מעקב באמצעות Trase מאפשר לנו להבין היכן בדיוק גדלו הפרות שהבשר שלהן מיובא לישראל. ניקח לדוגמה את מדינת פארה. בין השנים 2001 ל-2018 נכרתו בפארה יערות בהיקף של 133,000 קמ"ר. מדובר באובדן כיסוי של 12% מהיער מאז שנת 2000, השווה ערך לפליטות של 5.81 מיליארד טון גזי חממה.¹⁹ בשנת 2017 קרוב ל-226 טון של בשר בקר הגיע לישראל ממדינת פארה באמצעות מינרבה והייבואן נחמיה לחוביץ. (נתון זה אינו כולל את בשר הבקר שהגיע לישראל דרך מינרבה מאזורים אחרים באמזונס, למשל מאטו גרוסו, שם הירידה בכיסוי היער באותן שנים עמדה על 19%)²⁰

בטבלה הבאה אנו רואים את העיירות מהן מינרבה הביאה את הפרות ממדינת פארה בשנת 2017:

שם העיירה (בפורטוגזית)	כמות הבשר שייצא לישראל דרך מינרבה בשנת 2017 (טון)	שם העיירה בפורטוגזית	כמות הבשר שייצא לישראל דרך מינרבה בשנת 2017 (טון)
Altamira	2.8	Itupiranga	1
Novo Progresso	0.4	Santa Maria das Barreiras	1.1
São Félix do Xingu	1.1	Santana do Araguaia	1.2
Pacajá	2	Piçarra	1.5
Itaituba	0.4	São Geraldo do Araguaia	2.7
Conceição do Araguaia	1.9	עיירה לא ידועה – פארה	2.8
סה"כ פארה	18.9		

אם נבחן אך ורק את 11 העיירות האלה שבמדינת פארה מהן מיובא בשר בקר לישראל, נראה שהשטח שנכרת במהלך שנה אחת בלבד עומד על 2,323 קמ"ר. על פני שני עשורים נכרת שטח השווה פעמיים לגודלה של מדינת ישראל, כש-80% ממנו נכרת כדי לגדל פרות. מינרבה משווקת לישראל בשר בקר שמגיע מאזורים מועדים לפורענות בהם אחוזי הכריתה לשני עשורים בלבד עמד על עשרות אחוזים.

הטבלה הבאה מתארת עבור כל אחת מאותן עיירות את אובדן כיסוי היערות במהלך שני העשורים האחרונים:

שם העיירה בפורטוגזית	כיסוי יער ב-2010 בקמ"ר	אובדן יערות בשנת 2018 בקמ"ר	סך אובדן יערות בשנים 2001-2018 בקמ"ר	סך אובדן כיסוי יער משנת 2000 ואילך באחוזים
Altamira	154,000	641	8,210	5.20%
Novo Progresso	34,700	303	5,160	14.00%
São Félix do Xingu	71,800	594	14,100	18.00%
Pacajá	101,000	270	3,880	35.00%
Itaituba	59,100	237	3,550	5.9%
Conceição do Araguaia	5,360	12.6	217	35.00%
Itupiranga	526,000	92	2320	36.00%
Santa Maria das Barreiras	4,490	71	2100	36.00%
Santana do Araguaia	5,580	89.8	3040	40.00%
Piçarra	1,040	12.4	547	39.00%
São Geraldo do Araguaia	1,140	0.844	377	28.00%
סה"כ	964,210	2,323	43,501	

¹⁹ www.globalforestwatch.org

²⁰ www.globalforestwatch.org

התרשים להלן ממחיש את אובדן כיסוי היער עבור כל אחת מהעיירות האלה (צבע ורוד מעיד על כריתה ואובדן יערות):

צילום מסך מאתר גלובל פורסט וואטש

למרבה הצער, המגמות של השנים האחרונות לא מעודדות. הנתונים על ייבוא ועל כיסוי יערות הם של שנת 2017 אולם המצב מאז רק הוחמר. בשנת 2017 ישראל ייבאה 226 טון של בקר ממדינת פארה (מכלל הספקים, לא רק ממינרבה) וכמות זו ניזקה ל-1,164 טון ב-2018. כמות הייבוא של בקר מפארה לישראל מינואר עד נובמבר 2019 עומד על 3,836 טון, פי ארבע משנה שעברה.²¹

²¹ Comex Stat, Ministério da Indústria, Comércio Exterior e Serviços (MDIC), <http://comexstat.mdic.gov.br>

ההשפעה על האקלים

כששופרסל משווקת בשר בקר מבלי לבדוק מהיכן הוא מגיע ומבלי לוודא שהוא לא גורם להרס יערות הגשם, התוצאה עגומה לא רק לכיסוי היערות ולעמידת האמזונס והילידים שחיים בה אלא גם - ואולי בראש ובראשונה - עבור עתיד האקלים וכדור הארץ.

שינוי האקלים פוגע ויפגע קשות במזרח התיכון בכלל ובישראל בפרט, עם צפי לעלייה של מעלה אחת נוספת במהלך שלושת העשורים הקרובים. ישראלים שאוכלים סטייק מהאמזונס משתתפים - לרוב באופן לא מודע - בהרס הריאות הירוקות של העולם ובפליטות גזי חממה, אשר מחריפים תופעה הפוגעת בהם בסופו של דבר באופן חמור.

הטבלה הבאה מסכמת עבור כל אחת מהעיירות מהן בשר בקר ייוצא לישראל את כמות פליטות גזי חממה שנגרמו בעקבות כריתת היערות, ומשווה בינה ובין פליטותיה השנתיות של ישראל, המוערכות ב-80 מיליון טון פחמן-דו-חמצני.

שם העיירה בפורטוגזית	פליטות גזי חממה משוערות מאובדן יערות בשנת 2018 (מיליון טון)	יחס הפליטות לעומת פליטותיה של מדינת ישראל	פליטות גזי חממה משוערות מאובדן יערות בשנים 2001- 2018 (מיליון טון)	יחס הפליטות לעומת פליטות השנתיות של ישראל
Altamira	30.5	38.10%	396	495%
Novo Progresso	14.4	18.00%	257	321%
São Félix do Xingu	23.5	29.40%	560	700%
Pacajá	14.4	18.00%	208	260%
Itaituba	12.6	15.80%	188	235%
Conceição do Araguaia	0.414	0.50%	8.85	11%
Itupiranga	3.68	4.60%	103	129%
Santa Maria das Barreiras	1.62	2.00%	62.9	79%
Santana do Araguaia	2.43	3.00%	101	126%
Piçarra	0.322	0.40%	17	21%
São Geraldo do Araguaia	0.205	0.30%	11.2	14%
סך הכל	104.071	130.10%	1912.95	2391%

לסיכום, ב-11 עיירות בלבד בברזיל בהן פרות גדלו כדי להפוך לבשר שיוגש גם בצלחת הישראלית, פליטות גזי חממה שנגרמו בשנת 2018 בגלל הרס היערות היו גבוהות בעשרות אחוזים מסך הפליטות של מדינת ישראל. אם נעשה את החישוב משנת 2000 ועד היום, מדובר בכמות המהווה פי 30 מפליטותיה של ישראל.

אנו דורשים משופרסל ומשאר רשתות השיווק

חשפנו את הקשר בין שופרסל להרס יערות הצ'אקו באוגוסט 2019. היום אנו חושפים את הקשר שלהם עם הרס יערות האמזונס.²² לרשת השיווק הגדולה במדינה בדרישה לנקות את שרשראות האספקה ולוודא שבשר הבקר שהם מוכרים לא מגיע מהרס יערות ולא תורם יתר על המידה להחרפת משבר האקלים. למרבה הצער לא נענינו ואין סימנים לשינוי כיוון של מי שמשווק ללקוחותיו את טעמו המיוחד של הבשר מדרום אמריקה ופועל להרחבת הצריכה שלו. על כן, אנו חוזרים פעם נוספת על דרישותנו:

1. יש לפתח מדיניות אספקה שתוודא כי אין כלל שיווק בישראל של בשר שגדל על חורבות יערות.

2. יש לגבש אסטרטגיה עסקית המעודדת צריכת מוצרים מן הצומח במקום מוצרים מן החי.

פניה זו מתווספת לפנייתנו למשרדי הכלכלה והחקלאות בדרישה להגביר את הפיקוח על הבשר המיובא ולוודא את שקיפות מקורותיו.

²² <https://drive.google.com/file/d/1N4hYiuyN4EYzdGIZtW8PLp5PAObrXkA2/view?usp=sharing>